

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., v právní věci žalobce: **P. F.**, nar., bytem, zast. Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4, 602 00 Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**, se sídlem Žerotínovo nám. 3/5, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2015, č.j. JMK 64791/2015, sp. zn. S-JMK 62676/2015/ODOS/Fö,

t a k t o:

I. Rozhodnutí Krajského úřadu Jihomoravského kraje ze dne 25. 5. 2015, č.j. JMK 64791/2015, sp. zn. S-JMK 62676/2015/ODOS/Fö **se z r u š u j e** a věc **se v r a c í** žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku **19.148 Kč**, a to do **30 dnů** od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce Mgr. Jaroslava Topola, advokáta, se sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

Žalobou ze dne 14. 7. 2015 doručenou téhož dne Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) žalobce napadl rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 5. 2015, č.j. JMK 64791/2015, sp. zn. S-JMK 62676/2015/ODOS/Fö (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný zamítl jako opožděné odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí Městského úřadu Břeclav, odboru správních věcí a dopravy (dále jen prvostupňový orgán), ze dne 15. 4. 2015, č.j. MUBR 26059/2015/HT (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byl obviněný uznán vinným ze spáchání přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 zákona o silničním provozu, kterého se dopustil tím, že dne 12. 6. 2014 ve 14:00 hod. mezi obcemi

Velké Bílovice a Rakvice Trkmanice na silnici III třídy č. 42113 při řízení motorového vozidla jel 118 km/h, po zvážení možné odchylky ± 3 km/h, mu byla naměřena nejnižší skutečná rychlost 114 km/h. Překročil tak nejvyšší povolenou rychlost minimálně o 24 km/h, neboť v daném úseku byla dovolena maximální rychlost jízdy 90 km/h. Za to mu byla uložena pokuta ve výši 2000 Kč a povinnost uhradit náklady řízení ve výši 1000 Kč.

II. Napadené rozhodnutí

V napadeném rozhodnutí žalovaný uvedl, že zkoumal nejprve, zda bylo odvolání podáno včas. Odvolání bylo podáno žalobcem dne 22. 4. 2015, jak plyne z příložené doručky. Ode dne 23. 4. 2015 do 7. 5. 2015 běžela lhůta pro podání odvolání, jejímž posledním dnem byl den 7. 5. 2015. Aby bylo odvolání podáno včas, muselo by být podáno jako zásilka na poštu k doručení prvostupňovému správnímu orgánu nebo přímo předáno prvostupňovému správnímu orgánu, např. na podatelnu, a to nejpozději právě dne 7. 5. 2015. Vzhledem k tomu, že žalobce doručil své odvolání prvostupňovému správnímu orgánu dne 12. 5. 2015, je třeba je považovat za opožděné. Proto je prvostupňové rozhodnutí ode dne 8. 5. 2015 pravomocné.

III. Obsah žaloby

V žalobě proti napadenému rozhodnutí žalobce uvedl následující žalobní body. Rozhodnutí orgánu prvního stupně bylo zmocněnci žalobce doručeno dne 22. 4. 2015 (jde o nespornou skutečnost, o které panuje mezi žalobcem a žalovaným shoda). Zmocněnec žalobce proti rozhodnutí podal odvolání prostřednictvím e-mailu prostého elektronického podpisu patnáctý den odvolací lhůty, a to dne 7. 5. 2015 (tato skutečnost je sporná), tedy v zákonné lhůtě pro podání odvolání, která dle ustanovení § 83 odst. 1 správního řádu činí 15 dnů ode dne oznámení rozhodnutí. Dne 12. 5. 2015 zmocněnec žalobce potvrdil své podání podáním opatřeným uznávaným elektronickým podpisem (jde o nespornou skutečnost, o které panuje mezi žalobcem a žalovaným shoda). Spornou otázkou k posouzení tak zůstává, zda žalobce učinil podání odvolání bez elektronického podpisu dne 7. 5. 2015, či nikoliv. K tomuto žalobce přiložil kopii e-mailu obdrženého dne 11. 5. 2015 od paní T. z podatelny Městského úřadu Břeclav. Tento e-mail jasně prokazuje, že podání učiněno bylo, a to jeho doručením elektronické podatelny dne 7. 5. 2015, čímž se dostalo do dispozice adresáta v zákonné lhůtě. Šlo tedy o včasné podané odvolání. Ač je textem potvrzení o doručení podání, nadepsaného „el. podání – nepřijato – bez podpisu“ sdělení, že podání nebylo přijato, je nutné na předmětný e-mail od správního orgánu prvního stupně pohlížet jako na faktické potvrzení o doručení podání, neboť pokud by správnímu orgánu podání nebylo doručeno, nemohl by správní orgán polemizovat o jeho náležitostech (poukazovat na absenci elektronického podpisu). Podstatné přitom je, že správní orgán v e-mailu ze dne 11. 5. 2015, 10:27 hodin, explicitně identifikuje sporné podání, na které žalovaný pohlížel jako na nedoručené, a to textem: „Vaše podání ze dne: 7.5.2015 23:52:15 podané na adresu el. podatelny - e_podatelna@breclav.eu“. Skutečnost, že správní orgán prvního stupně „nepřijal“ podání proto, že nebylo opatřeno elektronickým podpisem (tento důvod je v předmětném e-mailu uveden: „*Nebylo z technických příčin přijato: bez platného el. podpisu*“), nijak nevylučuje, že toto bylo správnímu orgánu prvního stupně doručeno. Pokud správní orgán prvního stupně na podání pohlížel jako na neučiněné jen proto, že bylo prosté elektronického podpisu, pak správní orgán prvního stupně pochybil, neboť postupoval v rozporu s § 37 odst. 4 správního řádu, neboť krátil žalobce na právu učinit podání e-mailem bez elektronického podpisu, které je do 5ti dnů potvrzeno. V případě, že by soud neshledal důkaz printscreenem vlastního

podání a printscreenem potvrzení o doručení podání (nazvaného „el. podání – nepřijato – bez podpisu“) za dostatečně průkazné ve vztahu k doručení podání ze dne 7. 5. 2015, pak žalobce navrhuje, aby před soudem byla slyšena zaměstnankyně Městského úřadu Břeclav, paní D. T., pracující na pozici „podatelna Městského úřadu Břeclav“, e-mail, neboť tato prokazatelně na technických prostředcích Městského úřadu Břeclav viděla doručený e-mail, jehož doručení žalovaný popírá. Zároveň, potvrzení o doručení sporného podání, bylo opatřeno elektronickým podpisem právě D. T. Dle ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu musí být podání, které není opatřeno zaručeným elektronickým podpisem, potvrzeno do 5 dnů. Jelikož bylo odvolání bez elektronického podpisu podáno 7. 5. 2015, lhůta 5 dnů připadla na 12. 5. 2015. Tohoto dne zmocněnec své podání potvrdil e-mailem opatřeným zaručeným elektronickým podpisem, učinil tak tedy dle zákona včas. Z výše uvedeného vyplývá, že předmětné podání, tedy odvolání proti rozsudku správního orgánu prvního stupně, bylo podáno včas. Proto nemělo být zamítnuto odvolacím orgánem a tento měl na jeho základě rozhodnutí orgánu prvního stupně přijmout a rozhodnout o něm.

IV. Vyjádření žalovaného a replika žalobce

Ve svém vyjádření k žalobě žalovaný uvedl, že postupoval správně, pokud odvolání žalobce proti prvostupňovému rozhodnutí zamítl. Mezi stranami je sporné pouze to, zda žalobce v zákonné odvolací lhůtě, tedy nejpozději do 7. 5. 2015, doručil prvostupňovému správnímu orgánu odvolání proti rozhodnutí o přestupku. Součástí spisu není a nikdy nebylo žádné podání žalobce datované a doručené prvostupňovému správnímu orgánu nejpozději dne 7. 5. 2015, kterým se žalobce odvolával proti rozhodnutí tohoto správního orgánu. Žalobce sice odkazuje na e-mail, který mu měl být dne 11. 5. 2015 doručen od prvostupňového správního orgánu. Jediné, co z tohoto e-mailu lze vyčíst, je skutečnost, že žalobce měl dne 7. 5. 2015 ve 23:52:15 hod. učinit na adresu elektronické podatelny prvostupňového správního orgánu blíže neidentifikovatelné podání, které bylo z důvodů na straně podatele vadné, a proto ho nebylo možno na adrese elektronické podatelny přijmout. Jaký byl obsah tohoto podání, to lze jen spekulovat. Pochybnost o tom, zda se mělo jednat o odvolání, lze spatřovat již v tom, že žalobce sice v žalobě tvrdí, že následným podáním ze dne 12. 5. 2015 měl své první podání učiněné u prvostupňového orgánu kvalifikovanou formou podle správního řádu doplnit, avšak v textu tohoto podání ze dne 12. 5. 2015 se vůbec nezmínil o tom, že dne 7. 5. 2015 učinil u prvostupňového správního orgánu odvolání. Žalovaný má za to, že žalobce neprokázal, že by své odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí učinil v zákonné odvolací lhůtě. Jediné, k čemu lze na základě uvedené argumentace dospět, je to, že měl dne 7. 5. 2015 zaslat na adresu elektronické podatelny blíže neidentifikované podání bez zaručeného elektronického podpisu, které nebylo z důvodů vad na straně tohoto podání přijato. Žalovaný má za to, že nelze po správním orgánu spravedlivě požadovat, aby odpovídal za vady elektronických zpráv doručovaných mu jednotlivými účastníky řízení. Žalovaný odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, konkrétně usnesení tohoto soudu ze dne 11. 8. 2006, č.j. 8 Afs 82/2006-72 a další usnesení Ústavního soudu ze dne 17. 9. 2007, sp. zn. IV. ÚS 692/06 a dále pak rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2008, č.j. 8 Afs 55/2008-70, kterou lze podle názoru žalovaného na předmětnou situaci analogicky vztáhnout. Žalovaný tak uzavřel, že žalobce byl povinen prokázat, že odvolání bylo v zákonné lhůtě doručeno správnímu orgánu. Chybové hlášení o nedoručení blíže nekonkretizovaného podání k prokázání doručení sama o sobě nepostačuje. Z uvedených důvodů navrhl zamítnutí žaloby jako nedůvodné.

V replice k vyjádření žalovaného žalobce uvedl následující. Pro posouzení žaloby není rozhodné, která podání jsou založena ve spisu, ale která podání byla skutečně učiněna.

Žalobce na podporu svého tvrzení o učinění podání odvolání e-mailem bez uznávaného elektronického podpisu dne 7. 5. 2015 přikládá originál odchozího e-mailu a originál e-mailu obsahujícího potvrzení o přijetí takového podání. Tyto dva e-maily navrhl žalobce provést jako důkaz. Učinění elektronického podání se prokazuje právě potvrzením o přijetí tohoto podání. Žalobce důkazy zasílá samostatným podáním na CD, z důvodu technického omezení systému datových schránek. Žalobce též přikládá kopie těchto podání přílohou repliky. Účastník řízení má dle ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu možnost učinit podání v elektronické podobě bez zaručeného elektronického podpisu, pokud jej ve lhůtě 5 dnů opatří tímto zaručeným elektronickým podpisem, tedy učiní podání perfektním. Jelikož zmocněnec žalobce nebyl dne 7. 5. 2015 u svého osobního počítače, kde má nastavený elektronický podpis, podal odvolání alespoň obyčejným emailem, aby lhůta k podání odvolání marně neplynula a odvolání bylo podáno včas. Toto podání posléze opatřil zaručeným elektronickým podpisem, a to dne 12. 5. 2015. Žalobce je tedy přesvědčen o tom, že bylo odvolání podáno včas, a to ke dni 7. 5. 2015. Prvostupňový správní orgán na svých webových stránkách uvádí, že „pokud potvrzení doručení datové zprávy nedojde, zpráva nebyla doručena.“ (<http://breclav.eu/dokumenty/e-podatelna>). Zmocněnci žalobce však byla dne 11. 5. 2015 doručena zpráva od paní D. T., z e-mailové adresy, opatřené elektronickým podpisem, ze které jednoznačně vyplývá, že se podání dostalo do dispozice správního orgánu. Skutečnost, že v potvrzujícím e-mailu je uvedeno, že (podání ze dne 7. 5. 2015) „Nebylo z technických příčin přijato: bez platného el. podpisu“, je již vnitřní věcí úřadu; odpovědnost za podání pro žalobce končí momentem, kdy se toto prokazatelně dostane do dispozice správního orgánu (adresáta). Jinak řečeno, na učinění podání nemá vliv skutečnost, že úřad se rozhodl, poté, co se s podáním seznámil, toto vymazat, nebo se mu dále nevěnovat. Městský úřad Břeclav dále uvádí, že „přijímána jsou pouze podání opatřená uznávaným elektronickým podpisem - úřad si vyhrazuje právo nepřijmout nepodepsané elektronické podání.“ (<http://breclav.eu/dokumenty/e-podatelna>). Toto prohlášení je však v rozporu se zásadou enumerativnosti veřejnoprávních pretenzí. Žalobci není znám žádný zákon, na základě kterého by si mohl správní orgán vymínit, která podání se rozhodne přijmout a která nikoliv. Není myslitelné, aby si správní orgány samy určovaly, kterou formu podání budou přijímat a kterou nikoliv. Zákon sám stanoví, jakými (minimálně) způsoby je možno podání učinit, přičemž jednou z těchto možností je též e-mail bez elektronického podpisu (je-li následně potvrzen). Je tedy na účastníku řízení, v jaké formě se rozhodně své podání učinit a způsob, který si zvolí, mu nemůže být kladen k tíži; správní orgán nemá právo neakceptovat některý ze způsobů podání. Žalobce je přesvědčen o tom, že neexistovala žádná vada datové zprávy; existovala pouze svévole správního orgánu, který se rozhodl, že k bezvadnému podání nebude přihlížet a nezpracuje jej, a to jen proto, že v tomto absentoval elektronický podpis. Nelze klást účastníku řízení k tíži, že správní orgán provozuje e-podatelnu, která z „technických důvodů“ nepřijímá podání neopatřená zaručeným elektronickým podpisem, ačkoliv dle zákona má účastník řízení právo takto podání učinit. V daném případě šlo o hrubé pochybení správního orgánu, který namísto toho, aby podání, které odpovídá zákonným požadavkům, přijal a zpracoval, nikoliv ignoroval a zamlčoval.

V. Posouzení věci krajským soudem

Žaloba byla podána včas (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“), osobou oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.), a jde rovněž o žalobu přípustnou ve smyslu ust. § 65, § 68, a § 70 s. ř. s.

Ve věci se konalo dne 7. 3. 2017 ústní jednání za osobní účasti zástupce žalobce (v substituci), i zástupce žalovaného. Věc byla projednána v omluvené nepřítomnosti žalobce. Krajský soud při jednání po přednesu procesních podání stran konstatoval obsah soudního spisu a připojených správních spisů, zejm. prvostupňového správního spisu.

Z obsahu správního spisu prvostupňového správního orgánu vyplývá, že tento orgán nejprve rozhodl o věci příkazem ze dne 11. 11. 2014, na základě něhož byla žalobci uložena pokuta 2000 Kč. Proti tomuto příkazu žalobce podal odpor prostřednictvím zmocněnce Ing. M. J., jemuž žalobce udělil plnou moc k zastupování ze dne 22. 11. 2014. Ze správního spisu jsou patrné opakované omluvy zmocněnce z nařízených jednání, přičemž dále je založena ve spisu nová plná moc ze dne 2. 4. 2015 pro M. V., bytem, která se nevztahovala na doručování písemností. Z doručky připojené k prvostupňovému rozhodnutí ze dne 15. 4. 2015 je patrné, že toto rozhodnutí bylo doručeno přímo žalobci osobně do vlastních rukou dne 22. 4. 2015. Dále je ve správním spisu založeno odvolání ze dne 12. 5. 2015, které bylo zasláno na e-podatelnu s procesní plnou mocí udělenou pro celé řízení a opatřeno elektronickým podpisem zmocněnkyně M. V. Dřívější podání odvolání ve správním spisu dokumentováno není.

Dále krajský soud provedl dokazování přílohami repliky žalobce, které obdržel na trvalém nosiči dat, nicméně jejich obsah převedl do listinné tištěné podoby. Jde zaprvé o tiskovou sestavu z e-mailového klienta ze dne 7. 5. 2015 – zpráva odeslaná z adresy, předmět zprávy „odvolání P. F.“, sp. zn. MUBR-S 74500/2014 OSVD, dále tiskovou sestavu z e-mailového klienta ze dne 11. 5. 2015 – vyrozumění o nepřijetí podání, v jehož textu se uvádí, že „*Vaše podání ze dne 7. 5. 2015, 23:52:15 podané na adresu el. podatelny e_podatelna@breclav.eu. Nebylo z technických příčin přijato: bez platného el. podpisu.*“ Toto podání je podepsáno jménem T. D., podatelna Městského úřadu Břeclav. Dále krajský soud k důkazu konstatoval rovněž třetí přílohu, kterou je odvolání ze dne 12. 5. 2015 založené i ve správním spisu s připojenou plnou mocí pro zmocněnkyni M. V. Dále krajský soud obstaral tiskovou sestavu z internetových stránek prvostupňového správního orgánu (<http://breclav.eu/obcan-a-sprava/kontakty>, navštíveno dne 7. 3. 2017) obsahující kontaktní údaje e-podatelný prvostupňového správního orgánu, a dále tiskovou sestavu z internetové stránky <http://breclav.eu/dokumenty/e-podatelna>, kde se v pravidlech pro provoz e-podatelný Městského úřadu Břeclav mj. uvádí sdělení, že přijímána jsou pouze podání opatřená uznávaným elektronickým podpisem – úřad si vyhrazuje právo nepřijmout nepodepsané elektronické podání. Pokud zpráva byla doručena, je zasíláno odesílateli potvrzení. Pokud potvrzení doručení datové zprávy nedoručí, zpráva nebyla doručena.

Krajský soud vyzval strany k vyjádření se k provedeným důkazům a poté rozhodl o tom, že další důkazy ve věci prováděny nebudou (zejm. navrhovaný výslech pracovnice podatelny Městského úřadu v Břeclavi). Po slyšení závěrečných návrhů přikročil k rozhodnutí ve věci samé.

Žaloba je důvodná.

Úvodem právního posouzení věci krajský soud uvádí, že nebylo možno přehlédnout, že žalobce volbou své procesní strategie zjevně ze jmen zmocněnců, kteří jeho jménem ve správním řízení vystupovali (Ing. M. J., M. V.), nezavdal krajskému soudu žádné pochybnosti o tom, že z jeho strany šlo o postup založený na snaze obstrukčním jednáním docílit vznik

procesních vad ve správním řízení, in eventum docílit prodloužení jeho trvání tak, aby nebylo pravomocně skončeno v rámci zákonné prekluzivní lhůty.

Přesto krajský soud shledal na základě provedeného dokazování, že správní řízení ve věci je zatíženo procesní vadou ve smyslu ustanovení § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s., která činí napadené rozhodnutí nezákonným, neboť nespočívá na řádně zjištěném stavu věci - nemá dostatečnou oporu ve správním spisu ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. K tomuto závěru krajský soud dovedly následující skutkové a právní úvahy.

Krajský soud především vycházel z platné právní úpravy podání vůči správnímu orgánu a jeho náležitostí, jakož i z právní úpravy elektronické komunikace se správními orgány. Z ustanovení § 37 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu, v rozhodném znění platném a účinném ke dni vydání napadeného rozhodnutí vyplývá, že *„z podání musí být patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Fyzická osoba uvede v podání jméno, příjmení, datum narození a místo trvalého pobytu, popřípadě jinou adresu pro doručování podle § 19 odst. 3. V podání souvisejícím s její podnikatelskou činností uvede fyzická osoba jméno a příjmení, popřípadě dodatek odlišující osobu podnikatele nebo druh podnikání vztahující se k této osobě nebo jí provozovanému druhu podnikání, identifikační číslo osob a adresu zapsanou v obchodním rejstříku nebo jiné zákonem upravené evidenci jako místo podnikání, popřípadě jinou adresu pro doručování. Právnická osoba uvede v podání svůj název nebo obchodní firmu, identifikační číslo osob nebo obdobný údaj a adresu sídla, popřípadě jinou adresu pro doručování. Podání musí obsahovat označení správního orgánu, jemuž je určeno, další náležitosti, které stanoví zákon, a podpis osoby, která je činí.“* Podle odst. 4 téhož ustanovení pak platí, že *podání je možno učinit písemně nebo ústně do protokolu anebo v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem. Za podmínky, že podání je do 5 dnů potvrzeno, popřípadě doplněno způsobem uvedeným ve větě první, je možno je učinit pomocí jiných technických prostředků, zejména prostřednictvím dálnopisu, telefaxu nebo veřejné datové sítě bez použití uznávaného elektronického podpisu.* Podle ustanovení § 82 odst. 2 věty první správního řádu musí mít odvolání náležitosti uvedené v § 37 odst. 2 a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo.

K výkladu posledně citovaného ustanovení § 37 odst. 4 správního řádu krajský soud uvádí, že ustálená judikatura správních soudů vychází z názoru, že podání učiněné prostřednictvím veřejné datové sítě - internetu - bez zaručeného elektronického podpisu podle § 37 odst. 4 správního řádu z roku 2004 je úkonem způsobilým vyvolat právní účinky jen za podmínky jeho následného doplnění (do 5 dnů) některou z kvalifikovaných forem podání, tj. písemně, ústně do protokolu nebo elektronicky se zaručeným elektronickým podpisem, aniž by přitom bylo nutné k takovému doplnění podatele vyzývat (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 9. 2009, čj. 9 As 90/2008-70, Sb. NSS 2041/2010). Není-li elektronické podání podepsáno zaručeným elektronickým podpisem (s účinností od 19. 9. 2016 nově upraveným v zákoně č. 297/2016 Sb. o službách vytvářejících důvěru pro elektronické transakce, ve znění pozdějších předpisů), pak je třeba považovat takové elektronické podání za srovnatelné učiněným telefaxem, které rovněž musí být v náležité lhůtě řádně doplněno.

Co se týká doručování elektronických podání správnímu orgánu, je třeba poukázat na to, že podatelé logicky mají zasílat elektronická podání na adresu elektronické podatelny

správního orgánu, je-li tímto správním orgánem zřízena. Tato povinnost byla dříve stanovena přímo zákonem č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu, ve znění účinnosti do 30. 6. 2012, přičemž poté byla právní úprava elektronické podatelny správního orgánu přesunuta do vyhlášky č. 259/2012 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „cit. vyhláška“) podle níž jde o elektronickou adresu podatelny veřejnoprávního původce, kterou je tento povinen zveřejnit na své úřední desce a na kterou je tím eo ipso má být doručována elektronická pošta mimo komunikace zasílané do datové schránky. Citovaná vyhláška přitom mj. provádí ustanovení § 64 odst. 1, 2 a 3 ve spojení s § 86 zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě, ve znění účinném ode dne 1. 7. 2012, podle něhož platí, že *určení původci zajistí příjem dokumentů. V případě dokumentů v digitální podobě určení původci zajistí jejich příjem alespoň v datových formátech stanovených jako výstupní datové formáty nebo formáty dokumentů, které jsou výstupem z autorizované konverze dokumentů obsažených v datové zprávě. Pokud veřejnoprávní původci umožní příjem dokumentů v digitální podobě také v dalších datových formátech nebo pokud umožní příjem dokumentů v digitální podobě na přenosných technických nosičích dat, zveřejní jejich přehled na úřední desce nebo, nezřizují-li úřední desku, na svých internetových stránkách.* Doručené dokumenty i dokumenty vytvořené určeným původcem se v den, kdy byly určenému původci doručeny nebo jím vytvořeny, opatří jednoznačným identifikátorem. Jednoznačným identifikátorem se neopatřují určenému původci doručené dokumenty obsahující chybný datový formát nebo počítačový program, které jsou způsobilé přivodit škodu na výpočetní technice určeného původce, a dokumenty nepodléhající evidenci, které určený původce uvede ve svém spisovém řádu. Jednoznačný identifikátor je označení dokumentu zajišťující jeho nezaměnitelnost. Jednoznačný identifikátor musí být s dokumentem spojen. Strukturu a podrobnosti vytváření a nakládání s jednoznačným identifikátorem stanoví prováděcí právní předpis. Dokumenty opatřené jednoznačným identifikátorem se evidují v evidenci dokumentů. Záznam o dokumentu v evidenci dokumentů je spojen s dokumentem jednoznačným identifikátorem. Podle ustanovení § 64 odst. 8 zákona č. 499/2004 Sb. platí, že dokumenty evidované podle odstavce 3 se předají příslušné organizační součásti určeného původce nebo osobě k tomu pověřené, o čemž se učiní záznam v příslušné evidenci dokumentů.

Podle ustanovení § 2 odst. 2 vyhlášky č. 259/2012 Sb. platí, že veřejnoprávní původce vybaví podatelnu zařízením umožňujícím příjem datových zpráv doručovaných na elektronické adresy podatelny zveřejněné podle odstavce 3 písm. c), doručovaných na přenosných technických nosičích dat zveřejněných podle odstavce 3 písm. g), doručovaných prostřednictvím datové schránky podle odstavce 3 písm. d), má-li ji veřejnoprávní původce zřízenou a zpřístupněnou, a doručovaných jinými prostředky elektronické komunikace, pokud je veřejnoprávní původce připouští. Pokud veřejnoprávní původce vykonává spisovou službu v elektronické podobě v elektronickém systému spisové služby, je příjem datových zpráv součástí elektronického systému spisové služby nebo na něj má automatizovanou vazbu; to neplatí pro veřejnoprávního původce, u něhož to neumožňuje zvláštní povaha jeho působnosti. Citovaná vyhláška č. 259/2012 Sb. dále v § 4 odst. 2 a 3 stanoví, že pokud je doručený dokument v analogové podobě neúplný nebo nečitelný, a veřejnoprávní původce je schopen určit odesílatele tohoto dokumentu a kontaktní údaje odesílatele, vyrozumí odesílatele o zjištěné vadě dokumentu a stanoví další postup pro její odstranění. Nepodaří-li se veřejnoprávnímu původci vadu doručeného dokumentu ve spolupráci s jeho odesílatelem odstranit, veřejnoprávní původce dokument dále nezpracovává. Není-li veřejnoprávní původce schopen určit odesílatele doručeného dokumentu, který je neúplný nebo nečitelný, a kontaktní údaje odesílatele, dokument dále nezpracovává. Veřejnoprávní původce takto

postupuje i tehdy, pokud zjistí, že doručený dokument v digitální podobě včetně datové zprávy, v níž je obsažen, je neúplný, nelze jej zobrazit uživatelsky vnímatelným způsobem, obsahuje škodlivý kód, není v datovém formátu, ve kterém veřejnoprávní původce přijímá dokumenty v digitální podobě, nebo není uložen na přenosném technickém nosiči dat, na kterém veřejnoprávní původce přijímá dokumenty v digitální podobě, je-li k doručení dokumentu užito přenosného technického nosiče dat.

K tomu je potřeba z ustálené judikatury poukázat na právní názor uvedený v rozsudku ze dne 16. 12. 2010, čj. 1 Ans 5/2010-172, přístupný na www.nssoud.cz, podle něhož z dřívější právní úpravy v zákoně o elektronickém podpisu plynula povinnost všech osob posílat datové zprávy související s výkonem veřejné moci vůči fyzickým a právnickým osobám do elektronické podatelny orgánu veřejné moci. Jakkoliv se právní úprava změnila a od 1. 7. 2012 již zákon výslovně tuto povinnost nestanovil, krajský soud má za to, že z právní úpravy obsažené v zákoně č. 499/2004 Sb. a v prováděcí vyhlášce č. 259/2012 Sb. vyplývá více méně obdobný závěr. Podatelé, kteří adresují svá podání ve smyslu § 37 odst. 4 správního řádu správnímu orgánu formou datové zprávy zasílané elektronickou poštou, mají svá podání zasílat na adresu elektronické podatelny správního orgánu. Je pak povinností správního orgánu jako veřejnoprávního původce zajistit, aby se toto podání dostalo k osobě tomu pověřené, a to bez ohledu na to, zda je takové podání podepsáno zaručeným elektronickým podpisem, či nikoliv.

Z provedeného dokazování podle názoru krajského soudu jednoznačně vyplývá, že zmocněnkyně žalobce M. V. odeslala ze své e-mailové schránky vesela.marketa@gmail.com na elektronickou adresu podatelny prvostupňového orgánu podání, které z hlediska náležitostí podání – byť ve zcela zjevně minimalistické podobě – splňovalo obecné náležitosti podání (identifikace osoby podatele, identifikace věci – sp. zn. MUBR-S 74500/2014 OSVD a náznak obsahu tohoto podání – odvolání ve věci P. F.). Tyto minimální náležitosti podle názoru krajského soudu zcela postačují k tomu, aby takové podání našlo skrze elektronickou podatelnu správního orgánu cestu do příslušného správního spisu. Závěr o tom, že toto blanketní a veskrze minimalistické odvolání bylo odesláno prvostupňovému orgánu, podle krajského soudu podporuje nejen přiložená sjetina z e-mailového klienta - vyrozumění o nepřijetí podání ze dne 11. 5. 2015 - obsahující informaci prvostupňového orgánu o tom, že předmětné podání zaslané elektronickou poštou nebylo přijato z důvodu absence elektronického podpisu, v němž je elektronické podání blanketního odvolání zcela přesně označeno, ale také a především samotné informace přístupné na internetových stránkách prvostupňového orgánu, které vypovídají o tom, že nepřijetí elektronického podání na adresu elektronické podatelny z důvodu absence zaručeného elektronického podpisu tohoto úřadu je zřejmě běžnou praxí tohoto úřadu. Těmito dokumenty krajský soud provedl řádné dokazování a dal oběma stranám příležitost, aby se k provedeným důkazům vyjádřily. Ani v tomto ohledu žalovaný nenabídl soudu žádné vysvětlení těchto skutečností, ani uvedené závěry nijak nevyvrátil. Krajský soud tedy má za prokázané, že námitka žalobce, že odeslal prvostupňovému orgánu blanketní odvolání již dne 7. 5. 2015, je důvodná.

Krajský soud při hodnocení této situace vycházel z právního názoru, že otázka včasnosti podání odvolání (§ 83 správního řádu) musí být soudem posuzována v souladu s objektivním stavem bez ohledu na subjektivní znalost rozhodných skutečností odpovědných pracovníků správního orgánu prvního stupně i žalovaného. Je nesporně povinností správních orgánů zajistit obsluhu elektronických podatelén takovým způsobem, aby podání doručovaná prostřednictvím veřejné datové sítě byla v souladu s ustanovením příslušných právních

předpisů přijata, zpracována a předána odpovědným pracovníkům daného správního orgánu (viz k tomu obdobně rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 12. 10. 2010, č.j. 15 Ca 106/2009-39). V dané věci je zřejmé, že prvostupňový správní orgán pochybil, pokud nepřijal podání zmocněnkyně žalobce nazvané jako „odvolání“, které bylo zasláno na elektronickou adresu podatelny prvostupňového správního orgánu, a tento dokument nezařadil do příslušného správního spisu bez ohledu na to, zda obsahovalo toto podání zaručený elektronický podpis či nikoliv. V tomto ohledu podle názoru krajského soudu je z hlediska posouzení doručení tohoto podání prvostupňovému orgánu zcela bez významu, že na internetových stránkách prvostupňového orgánu je v podmínkách provozu elektronické podatelny uvedeno, že úřad si vyhrazuje právo nepřijmout elektronické podání bez elektronického podpisu. Vyložené ustanovení § 4 odst. 2 a 3 citované vyhlášky č. 259/2012 Sb. totiž neumožňuje veřejnoprávnímu původci nepřijmout na podatelnu skrze její elektronickou adresu podání jen proto, že není elektronicky podepsáno uznávaným (zaručeným) elektronickým podpisem. Pokud tak prvostupňový orgán přesto postupoval, dopustil se nezákonného postupu, který měl vliv na zákonnost rozhodování žalovaného o podaném odvolání a zároveň představuje zásadní neúplnost správního spisu (§ 76 odst. 1 písm. b) a c) s.ř.s.). Právní názory Nejvyššího správního soudu obsažené v judikátech, na něž odkazoval žalovaný (zejm. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2008, č.j. 8 Afs 55/2008 – 70) a které se týkají doručování soudů, přitom nejsou s tímto závěrem nijak v rozporu, neboť i Nejvyšší správní soud ve své ustálené judikatuře obecně uznává, že podání je možno orgánu veřejné moci doručit elektronickou poštou bez elektronického podpisu, i když průkaznost doručení podání leží na podateli.

Naproti tomu, žalobci se nepodařilo v řízení před soudem prokázat, že podané odvolání bylo rovněž doručeno prvostupňovému orgánu včas, tedy dne 7. 5. 2015, který byl posledním dnem pro podání odvolání. Krajský soud podotýká, že v případě doručování elektronickou poštou podatel není – na rozdíl od doručování prostřednictvím držitele poštovní licence – chráněn okamžikem podání zásilky (datové zprávy) k poštovní přepravě, nýbrž z hlediska zachování procesních lhůt rozhoduje okamžik, kdy bylo podání elektronickou poštou doručeno správnímu orgánu (viz k tomu usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 8. 2006, č.j. 8 Afs 82/2006-68). Krajský soud uzavírá, že je úkolem a povinností žalovaného, aby v navazujícím řízení o odvolání v součinnosti s prvostupňovým správním orgánem a zjistil, k jakému přesnému okamžiku byla datová zpráva odeslána zmocněnkyní žalobce označená jako „odvolání P. F.“ ze dne 7. 5. 2015 ve 23:52:15 hod. doručena na elektronickou podatelnu prvostupňového správního orgánu. Od takto zjištěného okamžiku doručení blanketního odvolání je pak třeba odvinout i závěr, zda bylo odvolání v předmětné věci podáno včas, anebo opožděně, resp. také závěr, zda lze odvolání zmocněnkyně žalobce ze dne 12. 5. 2015 obsažené ve správním spisu považovat za řádné a včasné doplnění odvolání ve věci, jak tvrdí žalobce.

VI. Závěr a náklady řízení

Krajský soud shledal žalobní námitky důvodnými, neboť postup prvostupňového orgánu a následně i žalovaného byl zatížen natolik závažnou procesní vadou ve smyslu § 76 odst. 1 písm. b) a c) s.ř.s., pro kterou krajský soud musel napadené rozhodnutí zrušit a věc vrátit žalovanému k dalšímu řízení. V něm bude žalovaný vázán právním názorem krajského soudu obsaženým v tomto rozsudku (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

O nákladech řízení bylo rozhodnuto ve smyslu ust. § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu

nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci měl plný úspěch ve věci žalobce, proto má právo na náhradu nákladů řízení. Ze soudního spisu vyplývá, že žalobci vznikly náklady řízení za zaplacený soudní poplatek ve výši 3.000 Kč a dále náklady právního zastoupení. Právnímu zástupci žalobce vznikly náklady za 3 úkony právní služby (převzetí a příprava věci, sepsání žaloby a sepsání repliky k vyjádření žalovaného) po 3.100 Kč podle ust. § 7, § 9 odst. 3 písm. f), § 11 odst. 1 písm. a), d) a g) vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), a dále má nárok na 3x režijní paušál po 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu), tedy za provedené úkony celkem 10.200 Kč. Dále zástupce žalobce uplatnil náhradu cestovného k jednání soudu dne 7. 3. 2017, přičemž předložil kopii velkého technického průkazu osobního automobilu zn. Toyota Yaris ve vlastnictví své matky H. V. Krajský soud přiznal nezbytnou náhradu nákladů na cestovné ve výši základní náhrady za použití motorového vozidla ve výši 1.638 Kč [jedna cesta Praha – Brno v délce 210 km a zpět krát sazba náhrady 3,90 Kč/km dle § 1 písm. b) vyhl. č. 440/2016 Sb.] a dále za náhradu za spotřebované pohonné hmoty ve výši 607,11 Kč (420 km při kombinované spotřebě osobního automobilu 4,9 l benzínu na 100 km při ceně benzínu 29,50 Kč podle § 4 písm. a) cit. vyhlášky). Krajský soud dále přiznal i požadovanou náhradu za promeškaný čas cestou k jednání soudu v délce 9 krát půl hodiny (100 Kč/30 min) ve výši 900 Kč. Celkem tedy náleží žalobci na náhradě nákladů právního zastoupení částka 13.345 Kč (po zaokrouhlení), kterou soud zvýšil o částku DPH ve výši 21 %, tedy včetně DPH 16.148 Kč po zaokrouhlení. Celkem je tedy žalovaný povinen žalobci na náhradě nákladů řízení nahradit žalobci částku 19.148 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, jak je uvedeno ve výroku II tohoto rozhodnutí.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 7. března 2017

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v. r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Běla Kotoučková